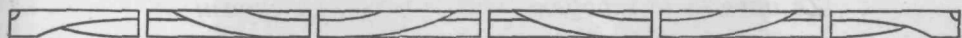

širok jarek proti jezeru. Tam najdeš pomoč, ki bo varovala moj in tvoj rod stiske za vselej.«

Žalosten je bil Ratko, zakaj vedel je, da je žena govorila vselej resnico, pa si je zapomnil sporočilo.

Že tedaj so bili slabi časi. Lipovčeva stara sta pomrla. Slabe letine in bolezni in davki so trle ubogega kmeta. Ratko je videl, da gine njegovo bogastvo kakor sneg na solncu. Prišla je v deželo za vojnami slaba letina in za njo lakota. Za meh žita bi dobil pol grunta. Dolgo se je branil Ratko Lipovec. Slednjič je spravil poslednje zrnje v mlin in začel kopati na južni strani hiše proti jezeru. Tretji dan se je prikazala po jarku doslej neznana voda, izvirajoča iz hriba za hišo in tako močna, da bi gnala tri kamene. In še prej nego so pri Lipovcu použili poslednje zrnje, je že ob hiši stal mlin, ki ga je gnala voda, tekoča po izkopani strugi, kakor je velela vodna Vila. Ljudje so začeli od blizu in daleč pošiljati svoje zrnje v čudežno hitro dodelani Lipovčev mlin, ki ga je gospodar postavil v lastno in svojih otrok rešitev.

Še danes se vrte kolesa in donašajo lep dohodek daljnim potomcem vodne Vile.

MILAN DOLINAR:

Štirje bogatini, ki so osiroteli.

Perzijska pravljica.

Iveli so nekoč v mestu Baška štirje prijatelji, vsi so bili imoviti in so se zvesto oklepali drug drugega. Zgodilo se je pa, da so osiroteli in vsi štirje so šli k čarovniku, ki so mu razložili svojo nesrečo. Čarovnik se jih je usmilil in je dal vsakemu izmed njih čudotvorno kroglico, rekoč: »Idite na pot, in vsak si deni kroglo na glavo; kjer mu pade z glave, naj koplje, in tako bo dobil vsakdo izmed vas nekaj, kar mu je namenjenega in kar naj vzame s seboj!«

Prijatelji so skupno odšli, kakor jim je bil zaukazal čarovnik; ko so šli pet milj daleč, je padla prvemu krogla z glave. Na tistem mestu je začel kopati in je dobil bakreno žilo. Svojim trem prijateljem je rekel: »Ljubši mi je ta baker od zlata; če hočete, lahko ostanete tu!«

Njegove ponudbe pa niso sprejeli, temveč so šli naprej. Ko so prišli nekaj dalje, je padla drugemu možu krogla z glave, in na tem mestu so našli velike množine srebra. On je govoril: »Če želita, ostanita tu, ker to srebro je tudi vajina last.«

Ostala dva nista bila zadovoljna in sta šla dalje. Kmalu je padla tretjemu možu krogla z glave, in ko je tam kopal, je našel zlato žilo.

Rekel je četrtemu prijatelju: »Nobena kovina nima večje vrednosti od zlata, zato želim, da ostaneva oba tukaj.«

Oni mu odgovori: »Še naprej bom zasledil žilo žlahtnih kamenov; zakaj naj ostanem tu?«

Šel je dalje, dokler mu ni padla krogla z glave; ko je pa kopal, je odkril železno žilo. Kesal se je, rekoč: »Zakaj sem vendar pustil zlato in zavrgel nasvet prijatelja?« — Kratkotmalo, vrnil se je, toda našel ni niti prijatelja, niti zlate žile. Rekel je samemu sebi: »Nihče ne more najti več, kot mu je usojeno.« Šel je zopet k železni žili, toda vkljub vsemu iskanju je ni mogel več najti. Obupan je šel iskat čarovnika, ko pa tudi njega ni mogel več najti, se je bridko kesal. Ostalim trem prijateljem, ki so bili s tem zadovoljni, kar so našli, se je pa godilo dobro.

Ali ste jo videli?

*Ali ste jo videli
starko osivelo?*

*Že odnesla je s poljan
svojo haljo belo.*

*Težko, težko gre od nas;
solze ji čez lice*

*tečejo, ko zapusti
polja, dol, gorice.*

*Zdaj ji v gorah grad leden
dom je čez poletje,
a na travnikih iz solz
nam je vzkliko cvetje ...*

Davorinov.

Solnēēēē na solncu.

*Iz mračnifi zidin na beli dan
odšlo je detēēē ljuho se gret;
kakor v pravljijēno potopljen svetlobo —
ves zlat je bil, veličasten svet.*

*In lilo je k zemlji ves svoj sijaj
pradavno solnee z mlado močjō
in v njem se je grelo mamčino solnee,
o, solnēēēē — dete srčkano to!*

*In stal sem in gledal in čutil sem,
kako blagost mi polje v sree —
o, ko bi tako mi bilo, ostalo
lepō in sladkō do zadnjega dne!*

E. Gangl.